

EMISSIELOOS BOUWEN IN HWBP

mw. ir. H.C. Klavers / mw. S. van den Heuvel, H. van Meer

HAMERSTUK**GEVRAAGD BESLUIT**

De CWK wordt gevraagd:

Het programmabestuur positief te adviseren over het vaststellen van het prototype toetsingskader emissieloos bouwen en de aanpak om tot een definitief toetsingskader te komen.

DE KERN VAN HET ADVIES

De eerste projecten dienen zich aan om het gebruik van emissieloos materieel mee te nemen in de subsidie aanvraag bij het HWBP. De inzet van emissieloos materieel is het gevolg van de ambitie van waterschappen om in 2030 klimaatneutraal te zijn en circulair te werken. De Programmadirectie HWBP heeft een toetsingskader nodig om te bepalen welke kosten van emissieloos bouwen subsidiabel zijn. Daarbij wordt onder andere gelet op de doelmatigheid van de maatregelen om tot de beoogde emissie reductie te komen, of de ambitie in lijn is met landelijk beleid en transparantie en herleidbaarheid van kosten zodat kan worden beoordeeld of deze marktconform zijn. De Programmadirectie HWBP heeft een prototype toetsingskader opgesteld en een proces ingericht om dit op voorliggende aanvragen van projecten toe te passen en op basis van een evaluatie te komen tot een definitief toetsingskader voor emissieloos bouwen.

OVERWEGINGEN

Op den duur werken alle projecten met emissieloos materieel.

Om te voldoen aan het streven om in 2030 klimaatneutraal en emissieloos te werken, zullen projecten die nu starten met een verkenning volledig emissieloos moeten ontwerpen. Er zullen dus steeds meer projecten een beroep doen op dit toetsingskader.

Het toetsingskader creëert scherpte voor projecten.

Het toetsingskader is te gebruiken om de subsidie aanvraag te onderbouwen. De projecten die nu een aanvraag doen hebben hun subsidie aanvraag onderbouwd zonder toetsingskader. Het prototype creëert ruimte voor gesprek over die subsidie aanvragen.

Het toetsingskader vergt ontwikkeling.

Er wordt eerst gewerkt met een prototype toetsingskader om de 5 onderdelen concreet in te vullen door praktijkvoorbeelden en op basis hiervan een voorstel te ontwikkelen voor een definitief toetsingskader.

Evenwicht tussen ambitie, kosten en wat de markt kan leveren

Met het toetsingskader is gezocht naar een evenwicht tussen ambitie (niet meteen naar 100%), de kosten (acceptabele stijgen van de projectkosten) en markt (voldoende stimulans voor de markt om te investeren).

Het toetsingskader is onderdeel van de programmatische aanpak duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Het streven is een integraal toetsingskader voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit te ontwikkelen. Emissieloos materieel is de meest actuele vraag, daarom is gestart met een toetsingskader voor dat onderdeel. Later kan het toetsingskader uitgebreid worden voor andere onderdelen van duurzaamheid.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN:

Investerings in materieel lopen vooruit op subsidie aanvraag.

Als een project emissieloos materieel wil inzetten, moet een aannemer voorafgaand aan de beschikkingsaanvraag voor de realisatiefase al investeren om het emissieloze materieel tijdig beschikbaar te hebben. Projecten die komend jaar een aanvraag doen en vroegtijdig een aannemer betrokken hebben, zijn op zoek naar kaders van de programmadirectie.

FINANCIEEL

De extra kosten voor projecten door inzet van emissieloos materieel is ingeschat op minimaal 85 mln euro (circa 2% van totale realisatiekosten) tot maximaal 125 mln euro (circa 3% van de totale realisatiekosten) tot 2030.

BESPROKEN IN

Het prototype toetsingskader is tot stand gekomen door afstemming met Rijkswaterstaat over hun inzet voor Klimaatneutrale en circulaire rijksinfrastructuurprojecten (KCI), aanbevelingen van het Kennis en Innovatieproject Emissieloos bouwen Wolferen-Sprok, het project Sterke Lekdijk, en afstemming met het Emissieloos Netwerk Infra (ENI).

Het prototype en de aanpak is besproken met de werkgroep Duurzaamheid (HWBP, DGWB en UvW). Het BAO is erover ingelicht.

De Adviesraad heeft op 7 juli 2021 over de transitie naar emissieloos bouwen gesproken. Els van Grol (HDSR) en Yolande van der Meulen (WSRL) sluiten aan bij de klankbordgroep, deze is inmiddels aangevuld met Guiljam van der Schelde (WSS) en Ate Wijnstra (NZV) Evt. bespreekpunten worden later door hen ingebracht in de Adviesraad. De Adviesraad vraagt aandacht voor de rol van het BAO (operationele betrokkenheid) en de hoge ambitie. Gaat een toetsingskader helpen om als alliantie het proces te accommoderen gezien de ambitie?

Op 27 augustus 2021 was er in de WWK breed draagvlak voor het voorgestelde besluit. Enkele waterschappers pleiten voor hogere ambitie dan de landelijke reductielijn omdat dat de markt helpt te ontwikkelen. De Unie kijkt ook wat er mogelijk is voor samenwerking op het vlak van regionale keringen.

VERVOLG/COMMUNICATIE

Het prototype toetsingskader wordt t/m Q1 2022 toegepast op de voorliggende aanvragen van projecten en op basis daarvan verder ontwikkeld. Besluitvorming over het definitief toetsingskader is voorzien in juni/juli 2022.